

STAD COLLEGE
VAKCOLLEGE >>

LEF

Levensbeschouwing, ethiek en
filosofie

Filosofie op het vmbo?

- *”Juist het nieuwsgierige denkproces zelf, dat voortkomt uit een eigen oprecht verlangen om iets te weten, zet leerlingen aan om te experimenteren en oplossingen te zoeken voor problemen. Dit is niet alleen relevant voor toekomstige wetenschappers, maar ook voor vakmensen. Daarbij helpt nieuwsgierigheid bij het onthouden en eigen maken van lesstof, en helpt het je de wereld en de beweegredenen van andere mensen te begrijpen (Eerkens, 2015).”*
- Burgerschap op het vmbo blijkt ook meer in het teken te staan van het aanpassen aan bestaande maatschappelijke normen en waarden, terwijl burgerschap op havo en vwo zich meer richt op het kritisch denken en reflecteren op deze zelfde maatschappelijke waarden (Eidhof, 2018).
- **Balans tussen persoonsvorming en socialisatie** (Van Stralen, G., & Gude, R. (red) (2012). ...En denken!. Bildung voor leraren)

Aanleiding: *hoe zijn wij vertrokken?*

Schoolcontext: pedagogisch uitdagend

- Straatcultuur, superdiversiteit, emancipatie
- Aanpassingsgericht (socialisatie)
- Jongeren voelen zich politiek machteloos
- Gebrek aan burgerschapskennis
- Gebrek aan politieke participatie
- Toenemende extreme uitlatingen op school
- Spanning tussen bevolkingsgroepen
- Kansenongelijkheid
- Psychische- en emotionele problemen

Onze Missie: hoop en perspectief bieden

- Levensbeschouwing en filosofie integreren
- Schoolbrede aanpak burgerschapsonderwijs
- Zelfvertrouwen in een veranderende wereld
- Een sterke identiteit ontwikkelen
- Kritisch denken (**denklenigheid**)
- De kracht van samen laten ervaren
- Maatschappelijke en democratische vaardigheden
- De vrije ruimte bieden

Voortgang: Hoe loc

- Leerdoelen per leerjaar (1 t/m 4) en formuleren
- Experimenteren met werkvormen
→ *Learnbeat, powerpoint, Lesson-*
- Evaluaties aan het einde van elk bl
- Curriculumaanpak: thematisch/ sp
- Diverse lesprogramma's geschreve
- Samenwerking met HTF

	Leerjaar 1	Leerjaar 2	Leerjaar 3	Leerjaar 4
Identiteit Wie ben ik? Wie is de mens?	<u>Wie ben ik?</u> -Goede voorbeelden -Karakter en persoonlijkheid -Eigenschappen -Geloof en afkomst -Innerlijk en uiterlijk	<u>De mens als technisch wezen.</u> -Maakbaarheid -Verandering in waarden -Algoritmes	<u>Muziek & identiteit</u> -Zelfwaarde en groepsidentiteit -Sociale identiteit en groepsgevoel -Collectief bruisen	<u>Mensbeelden</u> -Positief/ negatief -Dualisme/ materialisme Wereldreligies -Politieke denkwijzen
Ethiek Wat moet ik doen? Hoe moet ik handelen?	<u>Normen en waarden</u> -Rituelen -Deugden -Eerlijkheid en dapperheid	<u>Seksualiteit: de mens als seksueel wezen</u> -Gelijkwaardigheid -Man/ vrouw Stereotype	<u>Muziek & Ethiek</u> -Idolen en ethiek -Stoïcisme -Epicurisme -Absurdisme	<u>Ethische dilemma's</u> -Normen en waarden -Deugd-, plicht en gevolg ethiek -Privacy
Kennisleer Wat kan ik weten? Waarom is kennis van belang?	<u>Geloof en zeker weten</u> -Waarnemen -Bewustzijn -Nurture vs Nature	<u>Bezinning</u> -Vasten -Mediteren -Bidden -Hoop	<u>Bestaat God?</u> -Waarom geloven mensen? -Religiekritiek -Projectieleer -Ietsisme -Rationalisme & Empirisme	<u>Dataïsme</u> -Sociale media -Internet en informatie -Toekomst beelden -Aangeboren/ aangeleerd Vrijheid/ determinisme
Vrij Thema	<u>Wat is LEF</u> -Levensvragen -Filosofische vragen -Wijsheid & Kennis -Denken en luisteren	<u>Scheppingsverhalen</u> -Hoe is mens ontstaan? -Hoe is de wereld ontstaan? -Rentmeesterschap	<u>Archetype & Identiteit</u> -Verhalen en Mythes -Helden	<u>Vrijheid (metafysica)</u> -Hoe kan ik vrij zijn? -Vrijheid door de

Opbrengst en doelen: *waar willen wij heen?*

- Verdergaande integratie → herkenbare schooleigen leerlijn
- Differentiatie m.b.t. verschillende praktijkvakken
- Eigen schoolboek/ lessenspakket ontwerpen